

KURYER LITEWSKI

*Za dozwoleniem Najwyższego Rządu Najjaśniejszego
CESARZA Imperatora Celem Rosyi.*

z Wilna VS 26 Paździer. NS. 6 Listopada we Srzode

*z Petersburga VS. 14. NS. 25.
Października.*

Szef regimentu muszkietyerow General Major Katenin otrzymał rangę Generala Lieutenanta. Półkownicy zostali General Majorami: od Jużenierow w Kijowie Hluchow naznaczony komendantem w Kamieńcu Podolskim; Leibgwardyi Izmayłowskiej Łasunski i naznaczony Szefem regimentu muszkietyerow dawniej Durasowa. Podpółkownicy Półkownikami: regimentu muszkietyerow Graffa de Langeron Łaptew; konnej artylleryi batalionu Bohdanowa Ichnatiew; regimentu Kirasjerow Barkowa Panczulidzew.

Leibgwardyi Izmayłowskiej Kapitan Xiążę Wiaziemski otrzymał rangę Półkownika. Majorowie zostali Podpółkownikami. Półku dragonii von Diesterlo Pol; huzarskie go Jwanowa Fridriks i Nadgost; brigady Major Kawaleryi korpusu Generala Lieutenanta Rimsko Korsakowa Sierhejew; Kirasjerow Fridericego Tolmaczow; dragoni Sweczina z Zedenow; Leibgwardyi Izmayłowskiej Stabs Kapitan Xiążę Wiaziemski, z został Kapitanem.

General Lieutenant Durasow uwalnia się od służby; także półku Kirasjerow Gelfricha Półkownik Sztenger z rangą General Majora i pensją półowy gaży; garnizonowego Perkiego regimentu Podpółkownik Woiłokow; półku huzarskiego Witgensteina Podpółkownik Bankow; regimentu muszkietyerow Merkulowa Podpółkownik Graf Goliwin. Komendant Kamieńca Podolskiego General Major Bass zmarły. wymazanie się z rang listy.

Rapport Generala Lieutenanta Rimsko Korsakowa z Schaffhausen 19 Września r. 1799.

Według planu ułożonego przez Generala Feld Marszałka Xiążęcia Jtalijskiego Grafa Suworowa Rimnikkiego, na powszechny

atak Francuzow w Szwaycarach, obowiązany był wysłać - tysięcy ludu na wzmożenie Generala Hotze diwizyi; nazajutrz po odejściu pomienionego Korpusu, to jest 14 Września o godzinie 5 z rana nieprzyjaciel most stawieć zaczął na rzece Limmat o 3 mile od Zurich przy klasztorze Far; i tegoż czasu atakował w lewey stronie pomienionego miasta przy wsi Wallishofen, i główne stanowisko nasze pod Zurich, wszędy z wielką zacietością i siłą.

Od Wsi Wallishofen po 3 godzinney krwawey bitwie nie tylko odpędzony był przez Generala Lieutenanta Xiążęcia Gerczakowa, ale nawet ścigany, i wygnany z głównego stanowiska na górze Albis, którą wojska nasze zastąpiły. Podobnym sposobem pod Zurich po 10 godzinnym boju porażono Francuzow; lecz na prawym skrzydle rzucili most na rzece Limmat w tym miejscu, gdzie się znajdowało 8 naszych batalionow z General Lieutenantem Durasow, General Majorow Markow, 16 armat polowych, i 10 szwadronow jazdy.

General Lieutenant Durasow uwieśdziony został fałszywym przeysciem nieprzyjaciela za rzekę w drugim miejscu, stracił czas połączenia się z Generalem Markow, gdzie był przechod prawdziwy, a zatem nie uczyniono przyzwoitego odporu tam gdzie pontony rzucano. Gdy zaś nieprzyjaciel most przeszedłszy ruszył w tył miasta Zurich, należało diwizyi naszej pójść za nim i wziąć we dwa ognie; czego jednak nie uczyniono. General Major Markow na początku przeyscia Francuzow za rzekę raniony został.

Tak żalony przypadek dał nieprzyjacielowi sposobność wzięcia tylu moiej diwizyi; tu nasykrwawsza bitwa trwała godzin 13. Było Francuzow 40 tysięcy, i zaś dawszy posiłek Generalowi Hotze, gdy General Durasow ze mną się nie łączył, miałem blisko 10 tysięcy; tak wielka przemoc nieprzyjaciela, drugiej zaś strony wielka wała-

czność i Opor wojsk WASZEY IMPERATORSKIEY MOSCI nie chcących ustąpić z placu to sprawiły, że strata z naszej strony bardzo wielka była.

Nasofatek w tej trzeciej bitwie odegnaliśmy Francuzów od miasta więcej mil; lecz tych wiele zostało w tyle Zurich, którzy mnie wszelką przecinali komunikacją. Tegoż czasu uwiadomiony zostałem, że korpus Austriaków pod Uznach rozgromione. Generał Hotze zabity, nieprzyjaciół zaś nie ma już i jeszcze strony na mnie nacierają; tym więc sposobem ze wsząd już otoczony byłem.

W takich okolicznościach Wódz nieprzyjaciółki podał baniebné warunki dla ozięcia Waszey IMPERATORSKIEY MOSCI. Wszystkie odrzuciwszy, przyślanego Polkownika Francuzkiego zatrzymałem do końca bitwy nazajutrz, zamyslałem sam atakować na świtanie, dla utorowania sobie wolnej drogi, bez względu na wszystkie szanse i nieprzyjacielską siłę. Bitwa cały dzień bez przerwy trwała, z większą jeszcze zaciętością niżeli dniem pierwey.

Nie mogłem bez wielkiej straty wynieść z tych stanowisk gdzie mnie opasywał nieprzyjaciół; walczyłem nieustannie przeciwko większej sile, w miejscu mocnym z natury i armatami osadzonym, aż do Eglisau, gdzie stanowiący obratem położyłem na prawym brzegu Renu, prawym skrzydłem ku diwizyi Cesarzowskiej Generała Kienmayer, lewym przez Schaffhausen do jeziora Constanckiego; iak tylko zaś odbiorę wiadomość, gdzie się znajduje Feldmarszałek, dla złączenia się z nim wystąpię na przód.

O stracie naszej nie mogę teraz donieść waszey IMPERATORSKIEY MOSCI, lecz rozumiem że w tych dwóch dniach mieliśmy 3 tysiące zabitych i ranionych. Polową artylleryą zupełnie uprowadzono. Ciężko ranieni Generałowie, Likoszin, Saken i Markow nie mogli z Zurich wyjechać, i tam się zostali, iako też żołnierze, o których pisałem do nieprzyjacielskiego wodza, ażeby za wojennych bratców poczytanemi nie byli. Generałowie i wszyscy Officyerowie pod czas dwudniowej bitwy z wielką dla siebie sławą postępowali znajdując się zawsze na czele wojska; dla tego też więcej ich zabito i raniono nad proporcją żołnierzy, o czym później doniosę.

z Wiednia 27 Października z Gazety Hamburgskiej.

W nagrodę męstwa i przezorności ty lekroć okazanej chwalebnie w przeciągu tegorocznej kampanii, otrzymali rangę Generała Lieutenantów General Majorowie: Karaczay, Alkaini, Liptay, Minkwitz, Mitrowsky, Gurnner, Elsnitz, Hohenzollern, Wukassowich, Morzin, i Sekendorff. Polkownicy zostali General Majorami w Austriac-

kim wojsku. Fernel, Brodanowich, Fenzl, Adorian, Spanoky, Eder, Brigido, Mosel, Rousseau, Sommariva, Pally, Auersberg, Weinenfeld, D-dowich, Uiri, Stojanich, Knesewich, Boegner, Wolf, Brentano.

Pokazało się z naydokładniejszych wiadomości, jakie niedawno odebrawszy komunikował Dworowi Nuncyusz Apostolskiej Stolicy, że Ociec S. w Valence umarł nie 9 ani też 25. Sierpnia, jak dawniej głoszono, lecz d. 19. Od armii naszych nie mamy teraz raportu ważnego. Generał Klenau znajduje się z korpusem swoim o dwie tylko mile od miasta Genui, w którym panują nie dostatek żywności i domowe zamieszania. Rzecz jest nie wątpliwa, że większa część mieszkańców Austriaków poddać się pragnie.

Po zdobyciu Ankonickiej twierdzy, Morcarstwa Włokkie mają zaczepnie dokazywać przeciw nieprzyjacielowi powszechnemu. Neapolitańskie, Sardyńskie, Toskańskie, Rzymskie wojska do 100 tysięcy ludzi zbrojnego pomnożone służyć będą, do zastąpienia twierdz krajowych, i wsparcia czynności armii Austriackiej, które część znaczniejszą zagrozi wstępn Francuzom do utraczonych Prowincyi, druga zaś, iak słysząc, pod komendą Generała Keim, wkrótce rusza do Szwajcarów.

Armia Arcy Xiążęcia Karola w Szwabii i nad Renem pomnoży się bardzo znacznie; na to są przeznaczone regimenty składające garnizon stolicy naszej, wiele Węgierskich, mianowicie zaś rezerwa w Czechach stojąca. Generał Froelich odzyskawszy Rzym i Civitavechia z wojskiem swoim, które pomnożył Neapolitańskim i Toskańskim żołnierzem, powraca do obozu Generała Melas. Arcy Xiążę Jan brat Cesarza Jmci, niedawno wyniesiony na stopień General Majora, idzie do armii nad Renickiej.

z Londynu 11 Października z Gazety Hamburgskiej

Po zwycięstwie d. 2 nad armią Francuzko Batawską pod Alkmaar odniesionym, rząd nie ogłosił nowych raportów; nie wiemy zatem, gdzie się znajduje Xiążę d'York. To pewna, że Ministerium codziennie do Hollandyi wysyła nowe posiłki, w ludziach, koniach, amunicyi; z regimentów gwardyi 1200 żołnierza jeszcze wybrano; mianowicie jednak iazda dziś jest potrzebna, kiedy armia zprzymierzona z ciastniny na obszerniejsze pola występuje.

W pomienionej bitwie d. 2 nie wielu z naszej strony poległo; ranionych zaś naybardziej Officyerów znaczna jest liczba. Strzelcy albowiem nieprzyjacielscy mają zalecenie do nich mianowicie strzelać. Kapitanowi Popham Xiążę d'York rozkazał ustanowić rząd nowy w Alkmaar. Ten naczynny przyczynił się wielce do zwy-

ciężstwa na d. z zbliżywszy się do brzegów Batawskich z Flottilla swoją, z której 3 statki zatopili Francuzi; klęka w lądziach przez to zdarzenie bardzo mała.

Gorączka żółta znówu panować zaczęła w Philadelphii. Prawie wszyscy obywatele znacniejsi z miasta wynieśli się na wieś; domy nawet i Kantory bankowe zamknięto. Jest nadzieja że długi spór między Francją i Ameryką zakończony zostanie przez ugodę, do której podpisania wyznaczony jest Ambasadorem do Paryża, Davie przedytym rządcą północney Caroliny; na miejscu P. Henry, który mając przedsięwziąć żeglugę do Europy, z towarzyszem swoim Els Worth, umarł niedawno.

Obie izby Parlamentu W. Brytanii prawie jednogłośnie głosowały postanowieniem, że Król Jmć może armią na oswobodzenie Hollandyi wysłać pomnożyć żołnierzem nowym, mianowicie zaś regimentami milicyi jeśli które z nich ofiarują się dobrowolnie służyć za granicą. Rzecz jest nie wątpliwa, że prawie wszystkie to uczynią, takżeśmy już widzieli zeszłego roku pod czas Irlandzkiej wojny, którą sama prawie milicya szczęśliwie zakończyła.

Po zawojuowaniu Królestwa Mayssour kupcy nasi kalkulować zaczęli, iak wiele na tym korzystać może naród Angielski. Dowodzą ich rachunki, że samych sukien do pomienionego kraju posyłać możemy corocznie za półtora miliona FS. Zdobył w Seringapatnam stolicy znalezione pomydła na podział następującym sposobem: Król Jmć bierze broń, amunicyę, działa, magazyny, wojenne zapasy; reszta dostanie się kompanii i wojsku które do oblężenia twierdzy użyte było.

Plantacye cukrowe pomnażają się w rozmaitych krajach nowego świata. Dziś stoi na Tamizie kilka statków, które jego przywiozły 500 beczek z osad nad brzegami Mississipi leżących wyżej narodu Natches. General Maitland, iak mówią, czyni przygotowanie do podróży; płynie zaś do Port au Prince na wyspie S. Domingo, gdzie iak się domyślamy, pracować będzie około dokończenia ważnego dzieła, iakim jest traktat pokoju i handlowy z Generalem Murzynow Toussaint.

Wszystkie listy i rapporta od armii nacierz w Hollenderskim kraju pełne są pochwał Generala Abercromby; w ostatniej bitwie dwóch koni pod nim ubito. Admiralicya iak najszybciej uzbroid i do Texel odesłać kazała 150 batów; każdy z nich iedną tylko armatą, 12 maytkami i 24 żołtierzami osadzony będzie. Wszystkie zaś razem służyć mają do ułatwienia ważnej wyprawy na Zuyder i Harlemmę, iako też na kanałach, i pórzeżach, które iak wiadomo, mieliznami są napelnione.

Kapitan Mackellar przywiozł niedawno

ważne rapporta z morza śródziemnego między innymi o czynnościach Sidneya Smith po odstąpieniu Generala Buonaparte od oblężenia Akry. Nie jednak dotychczas rząd ogłosić nie kazał. General Fox wyjeżdża do Minorki na komendę. Biega u nas pogłoska, że raz drugi wojska nasze lądować mają w Hollandyi, do czego same tylko regimenty milicyi Angielskiej użyte będą.

*z Paryża 15 Października z Gazety
Courier du Bas-Rhin*

Jakożkolwiek zdaje się dziś dobrze ugruntowana moc i władza Direktorów naszych, piśma jednak publiczne powstaia przeciwko nim śmiało; dowodem tego jest następniące, w którym Direktor Barras wyraźnie jest obwiniony przed narodem. Skarb Rkety powiada, wyniszczone; w kraju niezgoda i wojna domowa, lud uciemiężony i niekontentowany; zgromadzenie zaś prawodawcze milczy i załypia rozumiejąc że gdy naród ogniem spłonie sami tylko Reprezentanci ocaleia.

Jch zdaniem dość jest w pałacu Salma odprawić radę tajemną na odwołanie klęsk wszelkich. Tam pośród nich stanie Direktor Barras, oświadczając według swojego zwyczaju, że nie należał do żadnych czynności rządowych, że się protestował przeciwko nim tajemnie; nakoniec przed zgromadzeniem o skarży iednego lub więcej kollegow, radząc i zachęcając najsilniej ażeby karę im zasłużoną domierzono.

To usłyszawszy z ust iego nie ieden Reprezentant wychwalać będzie cnotę i uczciwość Barrasa; czyliż albowiem nie on r. 1795 lud wyrzucił w Paryżu pod pozorem ocacenia powagi zgromadzenia Prawodawczego? nie iego dziełem było iarzmo pod ówczas wtloczone na Francuzow? któż r. 1797 wyiawił spisek uniemany Direktorow: Barthelemy, Carnota, Generala Pichegru i tylu innych Reprezentantow. Czyliż Barras nie był przyjacielem, współnikiem Carnota; czyli po zgubie przeciwnika nie wstępował sam w ślady iego.

W terazniejszy roku gdy się wojna zaczęła nie szczęśliwie, nie onże winę zwałił na zaradę i marnotrawstwo Merlina, których był uczestnikiem; oskarżył 4 kollegow, później ich bronił i od sądu uwolnił. Y tego więc człowieka nazywać będą Francuzi zbawicielem Ojczyzny. Przeciwnie pod iego rządem Ojczyzna w największym jest niebezpieczeństwie; tego ukazawszy przykładnie, co straciła może pozyskać.

Flotcie Brestenkiej kazano być w zupełnej gotowości do żeglugi. Lecourbe wkrótce tu jest spodziewany; nie wiadomo iedaczce, Moreau czyli też on stanie na czele armii zgromadzającej się między Strasburgiem i Moguncyą.

Wkrótce RPa potrzebować będzie doskonałego Wodza na inną wojnę. W Departamencie Mayenne rozruch wybuchu był straszliwy. Hrabia de Bourmont przywodził 18 tysięcy Royalistów, opanował miast kilka. Przydawszy do tego niepokojność obywateli Wendeyskich, gotowi z Szuanami, wniesie łatwo, że RPa jeśli rząd nie zapobieży ztemu, za kilka tygodni mieć będzie domową wojnę tej rowną, nad której ukończeniem zmarły Hache General długo pracował. Anglicy rokiem dostarczają broń i amunicyę.

General Championnet, iak nieśie pogłoska, prosi o dimitysię. Armia jego we Włoszech na papierze podobno, wyposiła 70 tysięcy ludu; w rzeczy samej niedopelnione regimenta, żołd nieopłacony, niedostatek żywności, amunicyi i odzienia niedozwolily pomienionemu Wodzowi atakować. Niewiemy żeby tak zachwalonyn niedawno Minister Dubois Crance sprawił jaką odmianę żołnierzowi pożyteczną w Departamencie wojennym. Pieniędzy niedostatek bardzo wielki.

Durand Sekretarz Departamentu interesow zagranicznych wyjechał; dokąd nie wiadomo; podróż jego sprawiła pogłoskę o negocyacyach rozpoczętych do przyszłego pokoju. Admiral Malsaredo miał u Dyrektora audiencyę, na której ukazał listy wierzytelne Monarchy swojego, dające moc onemu traktowania względem czynności floty z kombinowaney. Generalowie Hiszpańscy na granicach kommanderujący, już to powtórnie rządowi naszemu wydali insurgentow, którzy w Departamentach południowych nie nie sprawiwłszy, przeszli za góry Pierneyskie.

Direktoryat oprócz dawno utrzymywanej linii telegraficznej do Straßburga, trzy inne kazał ustanowić do Lille, Brestu, i Toulonu. Co i kiedy flota z kombinowaną przedsięwzięcie, zgadnąć trudno; z moim wy Admirała Malsaredo wnosiemy, że nie rychło wynidzie pod żagle; powiedział albowiem że Król Jmć Katolicki nowe floty w Ferrol, Cadix, i Carthagenie uzbrajać kazał które nam pomagać będą.

z Amsterdamu 16 Pazdziernika z Gazety Frankfortskiej.

Jak tylko Angielska flota nasza w Texel do poddania się przywiodłszy, weszła na Suydersee, Direktoryat lękając się o bezpieczeństwo tutejszego miasta, prosił o pomoc u zprzymierzonych. Rząd Francuzki przyśłał z Dunquerque Admirała Cadgaier; ten zebrawszy flotyllę z wielu swo-

ich i Batawskich statkow złożoną, załonił brzegi nasze, i wyspę Marken przez nieprzyjaciół osadzoną odzyskał.

z Aschaffenburga 14 Pazdziernika z Gazety Frankfortskiej

Diwizya woysk Mogunckich milicyą i pospolitym ruszeniem wparta, dziś obrala takie stanowisko, w którym dać odpór może nieprzyjacielowi. Czekamy wkrótce walney bitwy jeśli Wodzowie Francuzey wglab kraiu naszego wkręczyć zechcą. Mieszkańce powiatow: Bergstraße i Odenwald gotują się do potkania wszyscy. Straż ich przednią rozciąga się na lewym brzegu Menu aż do Arheiligen. Francuzkie zaś woysko z drugiej strony zmierzsa do Frießheim i Pfungstadt.

z Alexandryi 7 Pazdziernika z Gazety Frankfortskiej.

Dnia wczorajszego General Kawaleri Melas udał się w okolice twierdzy Coni, gdzie znalazłszy niektóre podjazdy Francuzkie, zniewolił wszystkie do odwrotu. Tym sposobem otwarta i ułatwiona została komunikacya między Ceva i obozem Austryackim, który wytknięto w okolicach Coni; do oblężenia tej twierdzy czynią Cesarzscy śpieszne przygotowania. Powiadają że nieprzyjaciół od Gavi do Pozzuolo Formigaro idących porażono z wielką w zabitych stratą.

z Wenecyi 6 Pazdziernika z Gazety Frankfortskiej

Pisane z Pesaro listy d. 2 donoszą, że Ancona morzem zamknięta jest przez z kombinowaną flotę, w której liczy się 12 statkow Rosyjskich, 7 Tureckich. Woysko zprzymierzone które się zatrudnia dziś oblężeniem pomienionego miasta ma być pomnożone 30 kompaniami Dalmatow; co gdy się stanie, nastąpi atak powiszechny. Przejęto list pisany przez Generała Munier kommanderującego w Ankonie, do Generała Garnier, co niedawno poddał Rzym i Civitavecchia.

Wyraża iż silnie zewsząd atakowany, bronil się dotąd; lecz osłabiony na siłach, nie upatruie innego ratunku iak tylko w połączeniu dywizyi Ankońskiey z Rzymską. Prosi więc Generała Garnier, ażeby garnizon w Civitavecchia zostawiwszy, z oświeczłą pośpieszał. Garnier, iak wiemy, poddał Rzym, Civitavecchia, i do Toulonu odpłynął. Munier straciwszy nadzieję posilkow, poddać się wkrótce musi; iakoż dziś słychać, że prosi o kapitulacyą.

D O D A T E K

D O

KURYERA LITEWSKIEGO

z Wilna VS. 26 Paździer. NS. 6 Listopada 1799 we Srzode

z Stuttgardu 11 Października z Gazety Frankfortskiej.

Arcy Xiążę Karol zatrudnia się teraz zwiedzaniem stanów armii zprzymierzonej na granicach Szwajcarskich, mianowicie wzdłuż brzegów Renu. List z Glaris zawiera następujące szczegóły.

D. 1 Malsena z okolic miasta Schwitz na czele wojska licznego przyszedłszy atakował armie zprzymierzone. Pod Glaris również i Murten, Feld Marszałek Suworow i General Rosenberg nieprzyjaciela porazili; pod Neffels Malsena stracił tysiąc zabitych, 400 jeńców, 2 armaty, 1 chorągiew; pod Murten tysiąc jeńców, 5 armat, i do Schwitz uszedł w największym nieporządku. Aż do d. 4 zupełna z obu stron spokojność; Malsena ścigał posilki.

D. 4 o godzinie 6 z rana grenadyerowie Rosyjscy szturmem wzięli most Murten i Brunnen; 3 kompanie 76 pólbrigady w pień wycięto; General Loison, cała 84 pólbrigada, w niewolę poszła, zabrano dział 17. Feld Marszałek Suworow na jednym zwycięstwie nie przestając, ruszył z Brunnen do Murten, gdzie się Lecourbe znajdował, Kozacy naprzód uderzyli odważnie na nieprzyjaciół; straż przednia pierzchnąc musiała.

General Jellachich idący z odsieczą zprzymierzeńcom wzdłuż jeziora, o godzinie 8 doniósł o przybyciu swoim; postrzegłszy hasło rużone do ataku. Bronili się odważnie Francuzi, lecz postrzegłszy diwizyę Generala pomienionego, stworzeni pierzchać zaczęli. Korzystając z zamieszania General Rosenberg atakował. Opuścił nakoniec boiowisko nieprzyjaciół; 109 pólbrigadę w błoto zapędzono i wybito.

Tu już bez zastanowienia się uciekali Francuzi. Feld Marszałek Suworow poszedł ku Lucerne; owocem odniesionego zwycięstwa 2,500 jeńców; zabitych i ranionych 5 tysięcy. General Sancey poległ. W go-

rach znaleziano armat 11. General Lecourbe uszedł na czele jazdy.

z Engen 8 Października z Gazety Hamburgskiej.

Francuzi znaczne dziś zgromadziły się nad jeziorem Constancyjskim. Przez dni kilka ciągle słyszeliśmy w tych stronach gęste z armat strzelanie; nakoniec odbieramy wiadomość, że nieprzyjaciół raz wypędzony przez Austriaków z Constancyi, wszedł do miasta powtórnie stoczywszy niedaleko murów bitwę bardzo brwawą, której szczegóły wiadome nie są. Graff Bissingen Gubernator Tyrolu przybył do Bregenz. W Szwabii wyższej jest wszelka gotowość do pospolitego ruszenia.

z Ratisbony 10 Października z Gazety Frankfortskiej

Dekret ratyfikacji Cesarzkiej na Conclusum Rzeskie względem dostarczenia contingensów i Rzymskich mieściców, dotąd ogłoszony nie jest. Podobno czekają jeszcze zezwolenia Xiążąt niektórych, co byli zdania powszechnemu przeciwnego. Elektor mianowicie Saksi zdaje się bardzo skłonny. Minister jego Hohenthal uilił nad tym pracować; co gdy się stanie inne liście Domu Sakskiego łatwo przystąpią do Conclusum. W królestwie Bawarii zaczęto już pracować około przygotowania ludu do pospolitego w czasie przyszłego ruszenia, jeśli tego potrzeba wywiązała. Codziennie przez miasto nasze prowadzą z Czech i innych krajów dziedzicznych, działa, amunicyę i żołnierza na dopełnienie regimentów.

z Bruxelles 12 Października z Gazety Frankfortskiej.

Z Lille, Metz, Luxemburga, codziennie prowadzą nowego żołnierza do Hollandy gdzie wojsko Królewskie bitwami uszczupione posilków częstych potrzebuje. Dziś poszło 1,600 ludzi; jutro pójdzie 3 tysięcy nowo zaciężnej młodzi. W Departamentach Belgickich nie słyszemy teraz o domo-

wych rozruchach. Powiadają że General Moreau kommanderować en chef będzie wojskiem Francuzkim i Batawskim.

z Hagi 15 Października z Gazety Hamburgskiej.

Dziś mówią, że po bitwie d. 6 nową stoczono w której armia Francuzko-Batawska klęskę poniosła; lecz rząd nasz nie o tej nie rzekłszy, głosi że nieprzyjaciele do Helder i Texel zbliżając się spalili nam kosztowne magazyny w Horn. Enkhuysen, i wielu innych miejscach; toż samo stało się z warstakami, na których dawniej kompania wschodnio Indyjska wiele okrętów z dziwnym pośpiechem budowała.

z Friburga 7 Października z Gazety Frankfortskiej.

Dywizya wojsk Francuzkich z Brisach wyszedłszy, zbliżyła się dzisiejszej nocy do Rothweil, rozgromiwszy strażę które po drogach utrzymywali wieśniacy; z nich ranni niektórzy; kilku w niewolę wzięto. Nieprzyjaciel po wszystkich okolicach zatrudnia się zbieraniem żywności, chcąc zdołać być jak najrychlejszy uprowadzić do twierdzy swojej. Kawaleria Austriacka na pomoc wieśniakom ruszyła; przyszło już do bitki, z jakim skutkiem nie wiadomo.

Od wyższego Renu 12 Października z Gazety Hamburgskiej.

Zaszło kilka utarczek nad brzegami Renu między Constancyą i Schaffhausen; walki były bardzo krwawe, żadna rzetelnej korzyści stronom walczącym nieprzyniosła, iako się pokazuje z listu pisanego w obo-

zie Austriackim pod Constancyą d. 8. D. 6 Francuzi z wielką natarczywością atakowali nas po całej linii; odparliśmy walecznie z klęską nieprzyjaciela. Na jutro ukazali się przed okopami naszymi w liczbie większej, przyszło do powtórnej rozprawy z większą niż pierwey zaciętością; trwał ogień dzień cały; nie straciśmy przecie ani jedney piędzi ziemi. O godzinie 6 wieczorem nowa dywizya Francuzów z 8 tysięcy złożona przyciągnęła; forpocztę naszą zbliżyły się do murów miejskich.

Potrząsk nieprzyjaciela w przewyższających siłach wpadał aż na rynek; potrząsk z miasta wypędzony został, które nakoniec opuściliśmy z obu stron Austriacy i Francuzi. Trudno jest wyobrazić bitwę krwawszą i bardziej zaciętą. Chorąży regimentu Bourbon utonąć wolali niżeli znamie oddawać nieprzyjacielowi. Tegoż regimentu unter Officer wpadł w szeregi Francuzkie, wydarł chorągiew jedną, i w całości do swoich powrócił.

General Desalme 71 letni weteran poległ. Półkownikowi Vaubarel kula rękę urwała; nie wiele mamy zabitych; 100 ranionych z korpusu szlachejnych strzelców 200 tylko do bitwy wchodziło; ci drugi raz wpadającego do Constancyi nieprzyjaciela wypędzili. Regiment huzarów Rossyjskich Bauera distinguishingował się nad inne; miało iakieś my wyżej rzekli z obu stron wypróżnione nie ma dziś żołnierza żadnego; most na Renie nie zniszczyć kazano.

W Dobrach pewnych w Gubernii Litewskiej, gdzie od kilku lat wprowadzono skutecznie Zasiew, Konieczyny, znajduję się zapas znaczny, dobrego czerwono kwitnącego holenderskiego nasienia Konieczynego, które za sanna drogą może być przytawione do Wilna, jeśli się Kupce na onę znajdą, i Komisa swoje oddadzą, do JP. Karola Kaufhmana Kupca Wileńskiego mieszkającego, na zamkowej Ulicy w Domu Sadeckich pod Nro 190, gdzie o Cenie dowiedzieć się i próbę Nasienia zobaczyć można. Na morg pola gdzie zazwyczaj dwa pury, czyli pięćdziesiąt garcy jęczmienia zasiewa się, więcej nie potrzeba Nasienia konieczynego, iak 18 lub 20 garcy.

Ogłoszenie od Rządu Gubernskiego Litewskiego, iżby chcący kupić z publiczney licytacji murowany Dom Kupca Grodzieńskiego Housinana w mieście Grodnie sytuowany, i za dług Skarbowy w summie 15,000 rubli otakowany, stawili się dla licytacji w Mieście Wilnie do Rządu niniejszego fami przez się, lub przysłali Plenipotentów z umocowaniem na termin 1. gbra. 27 Iobra, i 3 Januarii Roku następującego. Dan 12 Października Roku 1799.